

Закупівлі у підприємств, що засновані громадською організацією осіб з інвалідністю

Закупівлі у підприємства або організації, що засновані громадською організацією осіб з інвалідністю, регулюються, зокрема, пунктом 13 Особливостей.

Вважаємо, Україна приділяє належну увагу захисту вразливих верств населення, до складу яких входять і особи з обмеженими можливостями. Саме з цією метою законодавець наділив об'єднання таких громадян певними пільгами при їх участі в закупівельному процесі як учасників.

Особливості закупівель у підприємств та організацій, що засновані громадською організацією осіб з інвалідністю

Пільги полягають в тому, що держава передбачила, що придбання замовниками товарів і послуг, вартість яких становить або перевищує 100 тис. грн та є меншою ніж 200 тис. грн, може здійснюватися шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та / або електронного каталогу для закупівлі товару в разі, коли закупівля товарів і послуг здійснюється у підприємства або організації, що засновані громадською організацією осіб з інвалідністю та отримали дозвіл на право користування пільгами з оподаткування відповідно до законодавства.

Ця норма встановлена пунктом 13 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України [від 12.10.2022 № 1178](#) (далі — Особливості).

За умови закупівлі в підприємства, що засноване громадською організацією осіб з інвалідністю, **варто звернути увагу на такі основні умови застосування пункту 13 Особливостей:**

Не застосовується у разі закупівлі робіт.

Застосовується у разі закупівель товарів і послуг, вартість яких становить від 100 тис. грн та не перевищує 200 тис. грн. У разі застосування інших цінових діапазонів

вам стане у пригоді [шпаргалка уповноваженої особи щодо вартісних меж](#).

Контрагентом мають бути підприємства або організації, що засновані громадською організацією осіб з інвалідністю **та отримали дозвіл на право користування пільгами з оподаткування відповідно до законодавства**.

За результатами такої закупівлі потрібно оприлюднити протягом 10 робочих днів з дня укладення договору в ЕСЗ звіт про договір про закупівлю, укладений без використання ЕСЗ. Разом з таким звітом потрібно оприлюднити договір з додатками та [обґрунтування підстави для здійснення замовником закупівлі відповідно до цього пункту](#).

Укладати прямий договір з підприємствами та організаціями, що засновані громадською організацією осіб з інвалідністю, — це право, а не обов'язок замовника.

Доцільно детально розібрати, які саме підприємства та організації можуть скористатися цією пільгою і що потрібно врахувати замовнику.

Підприємства та організації можуть скористатися пільгою з оподаткування

Розглянемо підприємства та організації, які засновані громадською організацією осіб з інвалідністю та отримали дозвіл на право користування пільгами з оподаткування відповідно до законодавства.

Визначення законодавцем поняття «громадські об'єднання осіб з інвалідністю» наведено в Законі України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

Статтю 14-1 [Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»](#) встановлено, що підприємства та організації громадських об'єднань осіб з інвалідністю мають право на пільги зі сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) відповідно до чинного законодавства України з питань оподаткування, яким є Податковий кодекс України (далі — ПКУ).

У зв'язку з цим переглядаємо ПКУ та дізнаємось, що пільги на оподаткування встановлені такими нормами:

пільги зі ставки на прибуток — пунктом 142.1 статті 142 розділу III «Податок на прибуток підприємств»;

пільги зі сплати ПДВ — пунктом 197.6 статті 197 розділу V «Податок на додану вартість»;

пільги зі сплати земельного податку — підпунктом 282.1.2 пункту 282.1 статті 282 розділу XIII «Плата за землю»;

нульова ставка ПДВ — абзацом першим пункту 8 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» (на період до 01.01.2025).

Для отримання дозволу на право користуватися пільгами з оподаткування підприємства та організації, що засновані громадською організацією осіб з інвалідністю, мають відповідати критеріям, які передбачені постановою Кабінету Міністрів України [від 08.08.2007 № 1010](#) «Про затвердження Порядку надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування для підприємств та організацій громадських організацій осіб з інвалідністю».

Зауважимо! Дозвіл на право користування пільгами з оподаткування надається не на постійній основі, а на певний період часу: квартал, півріччя, три квартали або рік.

Але, враховуючи реалії воєнного стану, держава пішла назустріч організаціям, що користуються пільгами, та встановила, що дозволи на **право користування пільгами** з оподаткування для підприємств та організацій громадських об'єднань осіб з інвалідністю, строк дії яких закінчився в період дії воєнного стану в Україні, **продовжуються на період дії воєнного стану та протягом двох календарних кварталів після його припинення або скасування** (постанова Кабінету Міністрів України [від 19.03.2022 № 323](#) «Деякі питання користування пільгами з оподаткування для підприємств та організацій громадських об'єднань осіб з інвалідністю в умовах воєнного стану на території України»).

Отже, громадські організації, що відповідають зазначеним критеріям, можуть скористатися пільгами й мають право укладання прямого договору про закупівлю за пунктом 13 Особливостей із замовником, якщо вартість товарів або послуг сягає від 100 тис. грн та не перевищує 200 тис. грн.

Але слід зауважити, що законодавець у розглянутому нами випадку надає замовнику право вибирати: укласти прямий договір з громадською організацією, **що відповідає вказаним критеріям**, або все ж таки проводити процедуру закупівлі. Тобто встановлені законодавством пільги не зобов'язують замовника укладати договір з такою організацією, а лише надають йому право це зробити.

Вибираючи «шлях укладання прямого договору», як і завжди, замовник аналізує положення установчих документів та інформацію, яка міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, щодо юридичної особи та наявності усіх інших критеріїв, встановлених законодавцем для правомірного здійснення такої закупівлі.

Приклад розпорядчого документа про надання дозволів на право користування пільгами з оподаткування підприємствам та організаціям громадських організацій осіб з інвалідністю

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ОДА

Департамент соціальної політики ОДА, від 04
серпня 2021 р. № 295

Про надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Про надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 № 1010 «Про затвердження Порядку надання дозволу на право користування пільгами з оподаткування для підприємств та організацій громадських організацій осіб з інвалідністю» (зі змінами), розпорядження облдержадміністрації від 27.03.2015 № 192 «Про створення комісії з питань діяльності підприємств та організацій області, які засновані громадськими організаціями осіб з інвалідністю» (зі змінами), з урахуванням рішення комісії з питань діяльності підприємств та організацій області, які засновані громадськими організаціями осіб з інвалідністю, від 23.06.2021 № 3:

- Надати Івано-Франківському учбово-виробничому підприємству Українського товариства глухих (ідентифікаційний код 03972614, юридична адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Євгена Коновальця, буд. 205) дозвіл на право користування з 01.07.2021 по 30.06.2022 пільгами з оподаткування, передбаченими пунктом 142.1 статті 142 розділу III «Податок на прибуток підприємств», підпунктом 282.1.2 пункту 282.1 статті 282 розділу XII «Податок на майно» та абзацом першим пункту 8 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України.
- Координацію роботи та узагальнення інформації щодо виконання розпорядження покласти на головного відповідального виконавця – департамент соціальної політики обласної державної адміністрації (В. Корженьовський).
- Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника голови облдержадміністрації Б. Футерка.

Голова обласної
державної адміністрації

Світлана ОНИЩУК

Висновки

Резюмуючи всі наведені дані, ми можемо відзначити:

Якщо у замовника виникла необхідність придбання товарів / послуг на суму від 100 тис. грн та вартістю менше 200 тис. грн, то він може це зробити шляхом укладення прямого договору про закупівлю з підприємством або організацією, що засновані громадською організацією осіб з інвалідністю, згідно з пунктом 13 Особливостей.

Ці організації повинні мати дозвіл на право користування пільгами з оподаткування відповідно до законодавства.

Під час оприлюднення звіту без ЕСЗ за пунктом 13 Особливостей замовник окрім самого договору про закупівлю й додатків має оприлюднити обґрунтування укладання договору у вигляді розпорядчого рішення замовника або іншого аналогічного документа, яке має бути погоджене (затверджене) керівником замовника або іншою особою, визначеною керівником замовника (приклад [протоколу щодо закупівлі за виключенням п. 13 Особливостей: закупівля товарів і послуг у підприємства або організації, що засновані громадською організацією осіб з інвалідністю](#)).

Більше корисної інформації про застосування виключень у публічних закупівлях ви завжди знайдете в електронній книзі [«Закупівлі за виключеннями згідно з пунктом 13 Особливостей»](#):

Закупівлі за виключеннями згідно з пунктом 13 Особливостей

👁 1900 27 Липня 2023

Чи не найбільш спірна норма законодавства у сфері закупівель, яка дозволяє уникнути проведення відкритих торгів, є найбільш цікавою, можливо, інтригуючою для уповноваженої особи. Бо укласти «прямий» договір про закупівлю значно легше, аніж готувати тендерну документацію, дотримуватись кожного етапу й усіх вимог проведення такої процедури, як відкриті торги.

Редакція portalu «Радник» підготувала цю електронну книгу, щоб допомогти розібратись з тонкощами застосування виключень, що передбачені пунктом 13 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, що затверджено постановою КМУ від 12.10.2022 № 1178 (далі – Особливості).

1. Загальні, покрокові умови застосування пункту 13 Особливостей, які варто розуміти кожній уповноваженій особі:

- [Алгоритм здійснення закупівель за виключеннями, передбаченими пунктом 13 Особливостей, з 25.02.2023](#)
- [Добірка запитань щодо винятків по пункту 13 Особливостей](#)
- [Схема закупівель за пунктом 13 Особливостей та покрокові дії уповноваженої особи з 19.05.2023 по 07.09.2023](#)

2. Розбір усіх підпунктів (винятків), що передбачені пунктом 13 Особливостей